

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. Eliam Prophetam per abrenuntiationem divitiarum, castitatis puritatem, & voluntatis propriæ negationem, ad perfectionem vitæ eremiticæ pervenisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Pulli qui in eis perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Et propterea vagans, instat pullorum corvi, debet ad me incessanter clamando dicere: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te DEUS.* Nam si ad illam dulcedinis mez prægustatam suavitatem non confestim reducatis, hoc ideo fiet, primò, ut scias, te non ex tuis meritis, sed ex mea gratia ad illam suavitatem prius pervenisse: secundò, ut ardentius eam desideres, & multiplicius desiderando, capaciore redaris ad eam adipiscendam.

Ne autem interim à perfectione penitus corruas, *Corvus præcipi, ut pascant te ibi:* quia prædecessoribus tuis Prophetis mandavi, ut te doctrina exemplorum humilis penitentia pascant, qua peccatorum in te nigredinem humiliter recognoscebant, & nitorem vitæ carnalis vitabant. Quapropter, ut interim saturatus esse queas, eorum doctrina avidè pascaris, sicut scriptum est: *Sapientiam Antiquorum omnium exquire sapiens, & in Prophetis vacabis.* Quoniam si eorum exemplo, à nitore vitæ præsentis, per propria fragilitatis notitiam, & vetæ humilitatis modestiam, instat pullorum corvi totus nigrescas, per devotam orationem, ac debitam peccatorum confessionem copiosos lamenti gemitus, (velut nigrescentes plumas) ad DEUM proferas: tunc redacet te DEUS iterum ad gustandam gratiæ dulcedinem effluentem de torrente voluptatis suæ. Hinc enim scriptum est,

Matth. 6. Considerate corvos, quia non seminant, neque metunt, quibus non est cellarium, neque horreum, & DEUS pascit illos. Ecce docuit te, quomodo debeas humiliter perseverare in perfectione vitæ eremiticæ.

CAPVT IX.

ELIAM Prophetam per abrenuntiationem divitiarum, castitatis puritatem, & voluntatis propriæ negationem, ad perfectionem vitæ eremiticæ pervenisse.

ELIAS itaque, audita à DEO præfata lege perveniendi ad propheticam perfectionem, & monasticæ vitæ eremiticæ finem, & perseverandi in eadem, consideravit, *Quod non auditores, sed factores legis justificabuntur:* propter quod ex totis suis præcordiis studuit ad dictam perfectionem propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ pervenire, & legem ad eam perveniendi, quam à DEO audierat, opere adimplere, sicut de eo ita legitur scriptum in superiori lectione libri Regnorum: *Abijt ergo ELIAS, & fecit juxta verbum Domini: cumque abijisset, sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem: corvi quoque deserebant ei panem, & carnes manes, similiter panem, & carnes vespere, & bibebat de torrente.* Hæc autem verba præmissa exponemus, tam historicè, quam mysticè: quia utroque modo de ELIA verificata suere.

Quid sit Abijt ergo ELIAS, quò abijt? contra Orientem, hoc est, contra originale suæ carnis cupidinem. Quia enim in carne ejus non inhabitabat bonum, arbitratus est, se esse debitorem non carni, ut secundam carnem viveret, quia sicut inquit Apostolus, *Si secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Ideo ELIAS (ut in spiritu perfecte à DEO viveret) crucifixit carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis, mortificans membra peccati, quæ sunt super terram, fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-

Rom. 8. *Si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Ideo ELIAS (ut in spiritu perfecte à DEO viveret) crucifixit carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis, mortificans membra peccati, quæ sunt super terram, fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-

Coloss. 3. *Mortificans membra peccati, quæ sunt super terram, fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-*

lam, à forti quodammodo antecessoribus suis: quoniam ut per puritatem castitatis, & incorruptionem suæ carnis æquaretur Angelis ad conversationis imitationem, seipsum (propter DEUM) virginitate perpetua primus hominum sponte decoravit. Qui seipsum proflus abnegans, & voluntati propriæ abrenuntians, semper superioris (id est DEI) voluntatem proflus sequutus fuit, quemadmodum de eo scriptum est: *Abijt quocumque eum ferebat voluntas, scilicet DEI.* Sequitur, & *fecit juxta verbum Domini, quia scilicet, de terra, & de cognatione sua, & de domo patris sui in solitudinem recessit,* DEO pro ipso aliquid melius tunc providente, ut scilicet à morte eriperetur, & ad perfectionem vitæ monasticæ traheretur. Quippe populus Israël per Achab Regem receniter seductus adorabat tunc Baal, tanquam Deum largiorem pluviarum, & fertilitatum, ceterorumque temporalium bonorum. Non advertebat autem populus ille, omnia hæc provenire à vero DEO Israël, & non à Baal, sicut Dominus conqueritur per prophetam, dicens: *Et hæc nefecit, quia ego dedi ei frumentum, vinum, & oleum, & argentum multiplicavi, & aurum, quæ fecerunt Baal.* Ob hoc volens ELIAS tunc Regi Achab, & populo Israël ostendere, illam esse veram DEUM, quem ipse colebat, & Baal esse falsam Deam, quem Rex instigante regi nã noviter à populo adorandum introducebat, prædixit ei verbo Domini, quòd quantumlibet invocarent Baal, pluviam eis largiri non posset, nec annis illis ros, aut pluvia super terram descenderet donec pro hoc ipse ELIAS DEUM Israel peoraret. Et quia propter carentiam pluvie sequuta fuit tunc famēs vehemens in regno Samariæ, idèd quærebat eum rex interficere. Sed ELIAS priusquam à rege quæreretur, fecit juxta verbum Domini, Quoniam nè à rege inveniretur, recessit n. tu DEI de terra, & de cognatione sua, & de domo patris sui in solitudinem, relinquens de cæteris mundanas divitias, non solum mente, sed etiam opere: ne per domesticam curam, aut per facultates, & terrenas possessiones, impediretur à consecutione perfectionis vitæ monasticæ, ad quam per DEUM tunc vocabatur ipse.

Sequitur. *Cum abijisset, sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem:* quia scilicet, squalorem eremi tunc ELIAS cum silentio æquantiter sustinens, monachalem vitam eremiticam primus hominum à proposito servare studuit, quam bene secundum etymologiam nominis in solitudine torrentis Carith inchoavit. Interpretatur enim Carith, divisio, ut etiam nomen loci, in quo sedit, indicaret eum esse divisum à consortio, & vita sæcularium hominum. Sedit itaque solitarius in torrente Carith, deducens quasi torrentem lachrymas per diem & per noctem; ut sic esset contra Jordanem, id est, contra peccatorum descensionem: Quatenus ex suæ vitæ conversatione innotesceret, quàm rectè à proposito primus hominum officium monachi ipse tunc inchoaret. Monachus enim dicitur ipse sicut, quia singularis, sive solus, & in solitudine sedit, peccataque sua, & aliorum solitarius uberrimè luxi. Mysticè autem, *Cumque abijisset ELIAS contra orientem,* id est, contra originale suæ carnis cupidinem, *sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem:* quia in Carith, id est, in DEI charitate eum dividente à Jordane, ELIAS, id est, à peccatorum descensione, ex tunc semper existit, sicut ipse ait: *Vivis Dominus exercituum ante cuius vultum sto.* Jure autem merebatur ipse ante celsitudinem divinæ Majestatis stare, quia in iano culmine perfectionis gressum animi fixerat,

ELIAS primus omnium perpetuam virginitatem servavit. Vita monasticæ perfectionis. Off. 2. Spirit. II VIII 26

ut nullus ex mulierum natis fuerit unquam ex potior in plenitudine perfectionis. Licet namque *Matth. 11* Saluator dixerit, *Inter natos mulierum non surrexit maior Iohanne Baptista: ELIAM* tamen Joanni esse æqualem, Angelis Gabriel evidenter testabatur, dum Zachariam affans, Joannem *in spiritu & virtute ELIÆ* præire Christum asseruit. Cujus ELIÆ cor, dum in deserto ex ferventi charitate intra se concalet, † & in meditatione sua ignis divini amoris exardesceret, gustabat frequenter ineffabilem DEI gloriam, & *sedebat*, id est, quiescebat, in torrente voluptatis divinae, quo DEUS potat diligentes se: dicente Propheta, *Torrente voluptatis tua potabis eos.* Sed quamvis satageret tunc ELIAS in contemplatione tam ineffabilium deliciarum assidue requiescere; * oppressus tamen corruptibili corpore, nequibat in eis diutissime permanere. *Contra apathia.* Qui ad semetipsum reversus, modò lætatur in corde tacidè ex recordatione suavitatis gustatæ; modò verò gemit validè ex desiderio & fame gustandi suavitatem dulcedinis tam jucundæ.

3. Reg. 17 Sequitur: *Corvi quoque describant ei * panem & carnis mane similiter panem & carnes vesperti. Quibus cibis ELIAS exinanitum corpus in deserto reficiebat: tantum ne deficeret. Nec dubium quin DEUS panem & carnes illas ministraret per corvos ei deferenda. Sic enim antequam ad torrentem Carith iret, prædixit ei DEUS: Corvi præcipi, ut pasiant te ibi. Propter quod ELIAS dum in Carith existeret, confidens in Domino, escam suam in manu DEI committebat, cui cura erat de eo. Illa autem omnia ad hanc vitam necessaria adiecit ei DEUS, quia ipse primum querebat regnum DEI & iustitiam ejus.*

Mysticè verò, Prophetæ prædecessores sui, diæi corvitatione superiori, *describant ei panem* doloris & penitentiae, & *carnes* humilitatis veræ. *Manè*, id est, quando ipse ex recordatione suavitatis gustatæ lætatur: *similiter & vesperti*, dum scilicet absentia illius suavitatis gustatæ tristatur. * Quippe ne de ineffabili jucunditate sibi subiecta ipse ex tristitia dissolveretur, *Corvi describant ei panem*; de quo scriptum est, *Cibus nos pane lachrymarum.* Nam sicuti Prophetæ eorum exemplis sibi in divinis scripturis relictis, reducebant ei ad memoriam nigredinem suorum peccatorum; ex quorum consideratione satiatatur ipse lachrymarum dolore: propter quod humiliter reputabat se indignum bibere illam ineffabilem suavitatem, quam non ex suis meritis, sed ex Dei gratia considerabat se prius gustasse. Similiter ne in lætitia ex recordatione suavitatis gustatæ ipse per inanem gloriam extolleretur, corvi deferabant ei carnes: quia sancti Prophetæ eorum exemplis ad memoriam ei reducebant suæ carnis fragilitatem, & corruptiones, quæ auferabant ab eo illas delicias tam suaves. Cujus fragilitatis partus agnitione humilis manebat, in se cernens, quod *omnis caro fenum, & omnis gloria ejus tanquam flos feni.* Tam igitur ex fragilis carnis consideratione, quam ex peccatorum suorum recordatione, fuerunt ei lachrymae suæ panes die ac nocte: dum corvi, id est, Prophetæ, dicebant ei quotidie, ubi est DEUS tuus? Hæc verò dicentibus Prophetis; recordatus scilicet, quod ex peccatorum nigredine, & ex propria carnis fragilitate movebatur ipse ab illa arcana DEI participatione esse fundebat in se animam suam: quia per devotam orationem, & humilem peccatorum confessionem, copiosos lamenti gemitus ad DEUM proferebat.

Eccl. 2. Sequitur: *Et bibebat de torrente*, id est, de aqua torrentis, *abstrahens à vino carnem suam: ut animum*

suum transferret ad illam saluarem sapientiam, de qua scriptum est: *Torrentes redundant: fons * sapientie.* get no. Sic rursus in spiritu raptus transibat ELIAS in *domum DEI: A Sapiens* cuius ubertate inebriabatur ipse, & torrente voluptatis ejus potabatur. Hoc itaque prædicto modo prophetalem vitam monasticam ducebat ELIAS in eremo.

CAPVT X.

ELIAM in torrente Carith cœpisse suos discipulos, nempe Filios Prophetarum ad vitam monasticam erudire, & quare appellati sint prophetæ

Denique ELIAS in monastica vita eremitica, *Elas* perquam primus hominum à proposito inchoatum averat, successores post se in perpetuum relinquere instituit disposuit. * Qui ut Pater primus Monachorum successisset, in suos discipulos elegit quosdam viros, qui sibi in idcirco ad eum, in solitudine torrentis Carith incedit, tunc latentem, confugiebant; ne per regem Achab, & reginam Jezabel cogerentur, sicut & ceteri Monasteri populares, adorare Baal. Viri quippe isti timore Dei repleti, cernentes ELIAM ita verbo Domini tunc continere cælum, quod pluviam non dabat super terram, ad eum tanquam ad magnum veri DEI cultorem accedebant * occuli in solitudine Carith, ut sub ejus doctrina in cultu veri DEI totissime persistere possent, & idololatram vitarent. Hos bus eritque Domini devotos viros ELIAS, secundum tantæ formam à DEO ei traditam, habuit suæ monasticæ vitæ primos discipulos, & imitatores veros. Quos etiam docuit prophetare, id est, ad laudem Dei psalmos & hymnos cum instrumentis musicis canere. Consideravit enim quod *bonum est confiteri Domino, & psallere nomini ejus altissimo, ad annunciandum manè misericordiam suam, & per noctem veritatem suam in decachordo psalterio cum cithara.* Sapiens igitur de his omnibus ELIAM commendans, sibi in laudem ejus ait: *Prophetas suos successores post se.* Hæc autem Sapiens verba quidam in cortice considerantes, ad hunc sensum interpretari conati sunt: ut quia ELIÆ prædixit DEUS, *Elisum unges prophetam pro te;* idè æstimaverunt Sapiens consequenter S. ELIÆ dixisse, *Prophetas suos successores post te.* Quasi ex hoc liceret suos successores facere prophetas, id est, futura prænuntiantes: quia DEUS ei dixit: *Elisum unges prophetam pro te.* Sed an hic sensus intentioni Sapiens conveniat, non satis patet. Ait enim Apostolus Petrus: *Non voluntate humana est aliquando allata prophetia: sed Spiritu sancto inspirati locuti sunt sancti DEI homines.* Quomodo ergo ELIAS faceret prophetas, id est, futura prædicet; qui non à voluntate humana, sed à solo Spiritu sancto efficiuntur? Quemadmodum & Apostolus Paulus testatur, dicens: *Alij datur operatio virtutum, alij prophetia, alij discretio spirituum.* Hæc autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. Non est ergo putandum quod ELIAS prophetas tales fecerit, quos solus Spiritus sanctus constituit. Quapropter præmissum sensum ab intentione Sapiens devium relinquentes, ad mentem Sapiens enucleandam properamus. Scimus quidem in divinis scripturis non solum istos appellari prophetas, qui futura prævident & Prophetæ prænuntiant; sed etiam illos, qui ad hoc officium repositi sunt instituti, ut cum instrumentis musicis devotè ceter ac Deum laudent, & ei psallant. Quid enim aliud est capitur in quod in libro Paralipomenon sic legitur? *Perrò Scripturæ cantores sis.*